

STUDIJAVIMO PASIEKIMŲ ĮVERTINIMAS: KRITERIJŲ FORMULAVIMAS

Dėstytojų profesinio tobulėjimo seminaras, 2011-03-22/23/24

<i>Studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų apibūdinimas</i>	<i>Studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų paskirtis</i>
Požymiai, pagal kuriuos priimamas sprendimas apie studijavimo pasiekimų (žinių, mokėjimų, vertybių ir požiūrių) atitikimą nustatytiems studijų rezultatams	- Suteikti studijų turiniui skaidrumo. - Sukonkretinti studijų turinį. - Palengvinti dėstytojams sprendimų apie studijavimo pasiekimus priėmimą ir grįžamojo ryšio pateikimą studentams.

<i>Skirtingų tipų studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijai</i> (adaptuota pagal Moon, 2002)		
SLENKSTINIAI KRITERIJAI	PAŽYMAI	ĮVERČIO KRITERIJAI
Nurodomi požymiai, apibūdinantys pasiekimus, už kuriuos skiriamas šis pažymys	10	Nurodomi požymiai, apibūdinantys pasiekimus, už kuriuos skiriami šie pažymiai
	9	
	8	
	7	
	6	
	5	
	4	
	3	
	2	
	1	
	0	

<i>Reikalavimai studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų formulavimui</i>
- Kriterijai suderinami su SR: a) susitelkiama ties SR nurodyta taksonomijos sritimi ir lygmeniu; b) kriterijais išplečiamas antro ir trečio SR komponentų turinys. - Kriterijai išreiškiami teiginiais, nurodančiais atlikto darbo kokybę. - Kriterijai formuluojami pagal pasirinkto kriterijų tipo ypatybes. - Patikrinama, ar dera tarpusavyje kriterijai, studijų ir vertinimo metodai.

<i>Seminaro dalyvių <u>slenkstinių</u> pasiekimų įvertinimo kriterijų pavyzdys</i>	
Mokymosi rezultatai	Slenkstiniai pasiekimų įvertinimo kriterijai
1. Apibūdinti studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų paskirtį, nusakančią jų taikymo prasmingumą.	1. Aiškiai apibūdinta studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų paskirtis, susijusi su studijų turinio skaidrumu ir sukonkretinimu, lengvesniu sprendimų apie studijavimo pasiekimus priėmimu.
2. Apibūdinti studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų tipus, atskleidžiant skirtumus tarp tipų.	2. Aiškiai apibūdintos studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijų tipų ypatybės, atskleidžiančios kriterijų sąsajas su atitinkamu pasiekimų lygmeniu.
3. Suformuluoti pasirinkto tipo studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijus.	3. Tinkamai suformuluoti pasirinkto tipo studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijai: a) jie tiesiogiai siejami su SR, b) išryškina požymius, pagal kuriuos priimamas sprendimas.

Studijavimo pasiekimų <u>slenkstinių</u> įvertinimo kriterijų pavyzdys (adaptuota pagal Moon, 2002)	
●	Studijų dalykas – Mokslinio darbo rengimo metodologija ir metodika
●	SR – pademonstruoti ir paaiškinti pagrindinius tinkamai parengtos mokslinės esė požymius
●	Slenkstiniai įvertinimo kriterijai: - pateikiamas programine įranga surinktas esė tekstas, apimantis nuo 1500 iki 2000 žodžių pagal nurodytą tematiką; - esė turinys siejasi su jos pavadinimu, esė aiškiai išdėstyta ir struktūruota bei atskleidžia studento įsigilinimą į tematiką; - studentas paaiškina, kaip esė pasižymi aukščiau įvardytais požymiais (sąsajomis su pavadinimu, aiškumu, struktūriškumu, temos atskleidimu).

Studijavimo pasiekimų <u>įverčio</u> kriterijų pavyzdys Nr. 1 (adaptuota pagal Moon, 2002)	
●	Studijų dalykas – Vaidybos meno pagrindai
●	SR – dirbti mažoje darbo grupėje, dalyvaujant jos veikloje ir bendradarbiaujant su kitais, kad būtų pasiekti asmeniniai ir visos grupės rezultatai
●	Įverčio kriterijai (keturių balų skalėje nuo žemiausio iki aukščiausio įverčio): - <i>neišlaikyta</i> – studentas nedalyvauja bendroje grupės veikloje ir nesiekia grupės rezultatų; - <i>pakankamai</i> – studentas dirba kartu su kitais darbo grupės nariais, dalyvauja jos veikloje ir bendradarbiauja su kitais, siekiant asmeninių ir visos grupės rezultatų; - <i>gerai</i> – studentas dirba kartu su kitais darbo grupės nariais, naudingai dalyvauja grupės darbe, turi supratimą apie savo vaidmenį grupėje ir linkęs imtis grupės vadovo vaidmens, kai susiklosto jam tinkama situacija; - <i>puikiai</i> – studentas gali vadovauti visai darbo grupei ir veikti kaip jos dalyvis, supranta savo vaidmenį grupėje, kuria jos darbo strategijas ir veiksmus.

Ištrauka iš Rekomendacijų studijų rezultatų vertinimui tobulinti (2009, parengė LR švietimo ir mokslo ministro sudaryta darbo grupė, http://www.smm.lt/msr/docs/Rekomend_09_02_09.doc)		
Pažymys ir trumpas Ž&G apibūdinimas	Išsamus žinių ir supratimo apibūdinimas	Išsamus gebėjimų apibūdinimas
10 (puikiai) Puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai	Puikios, išskirtinės, visapusiškos žinios ir jų taikymas sprendžiant sudėtingas praktines problemas... Puikiai supranta ir vartoja sąvokas, geba analizuoti jas platesniame dalyko kontekste...	Puikiai taiko teorines žinias. Puikiai atlieka sudėtingas nestandartines užduotis. Nepriekaištinga, išskirtinė atlikimo kokybė...
<i>Pasiekti visi studijų tikslai</i>		
5 (silpnai) Žinios ir gebėjimai (igūdžiai) tenkina minimalius reikalavimus	...Žinias taiko nesudėtingoms praktinėms problemoms spręsti. Paprastas įsisavintų sąvokų vardijimas, teksto atpasakojimas. Atsakymas sutelktas į vieną aspektą...	Minimalūs pakankami gebėjimai problemoms spręsti vadovaujantis pavyzdžiais. Gebą veikti pagal analogiją...
<i>Pasiekta ne mažiau kaip pusė studijų tikslų</i>		
4 ir mažiau (nepatenkinamai) Netenkinami min.r.	Žinios netenkina minimalių reikalavimų	Gebėjimai netenkina minimalių reikalavimų
<i>Pasiekta mažiau kaip pusė studijų tikslų</i>		

!!! Kriterijų formulavimo pagrindas – studijų rezultatas. Jei jis apima žinojimo lygmenį, tiek silpnus tiek puikius pasiekimus apibūdinantys kriterijai turi sietis su žinojimo lygmeniu.

Studijavimo pasiekimų <u>įverčio</u> kriterijų pavyzdys Nr. 2 (suderinta su VDU Studijų reguliaminu, 2010)	
- Studijų dalykas – Švietimo kokybės vadyba - SR – apibūdinti kokybės koncepcijų pagrindines ypatybes, kurios išryškina koncepcijų skirtumus	
Pažymiai	Studijavimo pasiekimų įverčio kriterijai
10	Tiksliai apibūdintos <u>pagrindinės kokybės koncepcijų ypatybės</u> , kurios išryškina koncepcijų skirtumus ir pateikti <u>5 papildomi apibūdinimai</u>
9	Tiksliai apibūdintos <u>pagrindinės kokybės koncepcijų ypatybės</u> , kurios išryškina koncepcijų skirtumus ir pateikti <u>4 iš 5 papildomų apibūdinimų</u>
8	Tiksliai apibūdintos <u>pagrindinės kokybės koncepcijų ypatybės</u> , kurios išryškina koncepcijų skirtumus ir pateikti <u>3 iš 5 papildomų apibūdinimų</u>
7	Tiksliai apibūdintos <u>pagrindinės kokybės koncepcijų ypatybės</u> , kurios išryškina koncepcijų skirtumus ir pateikti <u>2 iš 5 papildomų apibūdinimų</u>
6	Tiksliai apibūdintos <u>pagrindinės kokybės koncepcijų ypatybės</u> , kurios išryškina koncepcijų skirtumus ir pateiktas <u>1 iš 5 papildomų apibūdinimų</u> : 1) koncepcijos sukūrimo laikotarpis, 2) koncepcijos sukūrimo priežastys, 3) pagrindinis koncepcijos propagotojas, 4) koncepcijos privalumai, 5) koncepcijos trūkumai
5	Tiksliai apibūdintos <u>pagrindinės kokybės koncepcijų ypatybės</u> (atskleidžiančios kokybės sampratą), kurios išryškina koncepcijų skirtumus, bet nepateiktas <u>nei vienas papildomas</u> koncepcijos apibūdinimas. Tikslumas reiškia, kad ypatybių apibūdinimo turinys atitinka koncepcijos esmę
4	Nepakankamai tiksliai apibūdintos pagrindinės kokybės koncepcijų ypatybės – dalis ypatybių apibūdinimo turinio atitinka koncepcijos esmę, o kita dalis – neatitinka
3	Netiksliai apibūdintos pagrindinės kokybės koncepcijų ypatybės – didžiosios dalies ypatybių apibūdinimo turinys neatitinka koncepcijos esmės
2	Nebaigtas kokybės koncepcijų pagrindinių ypatybių apibūdinimas
1	Užfiksuotas nesąžiningas studento elgesys
0	Studentas nedalyvavo atsiskaityme

Slenkstinės ribos reikalavimų svarba
- Jei studento pasiekimai netenkina slenkstinei ribai keliamų reikalavimų, negalima traktuoti, kad studijų rezultatas pasiektas, <u>net jeigu</u> studentas be minimalių reikalavimų tenkintų kai kuriuos aukštesnius. - Pvz., jei studentas nepakankamai tiksliai apibūdina pagrindines kokybės koncepcijos ypatybes ir įvardija vieną ar net keletą iš papildomų apibūdinimų, tokius pasiekimus negalima įvertinti pažymiu „penki“ ar dar didesniu, bet reikia įvertinti neigiamu pažymiu – studijų rezultatas nėra pasiektas.

Studijavimo pasiekimų <u>įverčio</u> kriterijų pavyzdys Nr. 3 (suderinta su VDU Studijų reguliaminu, 2010)	
- Studijų dalykas – Švietimo kokybės vadyba - SR – tiksliai apibūdinti daugiau negu pusę visų kokybės koncepcijų, atskleidžiant jų pagrindines ypatybes, privalumus ir trūkumus	
Pažymiai	Studijavimo pasiekimų įverčio kriterijai
10	Tiksliai apibūdintos visų devynių kokybės koncepcijų pagrindinės ypatybės, privalumai ir trūkumai bei tiksliai įvardytos teste nurodytos koncepcijos sukūrimo priežastys
9	Tiksliai apibūdintos visų devynių kokybės koncepcijų pagrindinės ypatybės, privalumai ir trūkumai
8	Tiksliai apibūdintos aštuonių iš devynių kokybės koncepcijų pagrindinės ypatybės, privalumai ir trūkumai
7	Tiksliai apibūdintos septynių iš devynių kokybės koncepcijų pagrindinės ypatybės, privalumai ir trūkumai
6	Tiksliai apibūdintos šešių iš devynių kokybės koncepcijų pagrindinės ypatybės, privalumai ir trūkumai
5	Tiksliai apibūdintos penkių iš devynių kokybės koncepcijų pagrindinės ypatybės, privalumai ir trūkumai. Tikslumas reiškia, kad apibūdinimo turinys atitinka koncepcijos esmę
4	Tiksliai apibūdintos keturių iš devynių kokybės koncepcijų pagrindinės ypatybės, privalumai ir trūkumai
3	Tiksliai apibūdintos trijų iš devynių kokybės koncepcijų pagrindinės ypatybės, privalumai ir trūkumai
2	Tiksliai apibūdintos mažiau negu trijų iš devynių kokybės koncepcijų pagrindinės ypatybės, privalumai ir trūkumai
1	Užfiksuotas nesąžiningas studento elgesys
0	Studentas nedalyvavo atsiskaityme

Studijavimo pasiekimų <u>įverčio</u> kriterijų pavyzdys Nr. 4 (suderinta su VDU Studijų reguliaminu, 2010)	
- Studijų dalykas – Švietimo kokybės vertinimo metodologija - SR – <u>nustatyti švietimo organizacijos, mokymo (studijų) programos ir dalyko, mokytojo (dėstytojo) veiklos ir besimokančiųjų pasiekimų pagrindinius vertinimo parametrus</u>, atskleidžiančius vertinamo objekto specifiką ir susijusius tarpusavyje	
Pažymiai	Studijavimo pasiekimų įverčio kriterijai
10	Nustatytas ... vertinimo <i>tikslas, dimensijos, kriterijai</i> ir <i>rodikliai</i> , kurie <u>išsamiai</u> atskleidžia vertinamo objekto specifiką ir siejasi tarpusavyje
9	Nustatytas ... vertinimo <i>tikslas, dimensijos, kriterijai</i> ir <i>rodikliai</i> , kurie atskleidžia vertinamo objekto specifiką ir siejasi tarpusavyje
8	Nustatytas ... vertinimo <i>tikslas, dimensijos</i> ir <i>kriterijai</i> , kurie <u>išsamiai</u> atskleidžia vertinamo objekto specifiką ir siejasi tarpusavyje
7	Nustatytas ... vertinimo <i>tikslas, dimensijos</i> ir <i>kriterijai</i> , kurie atskleidžia vertinamo objekto specifiką ir siejasi tarpusavyje
6	Nustatytas ... vertinimo <i>tikslas</i> ir <i>dimensijos</i> , kurios <u>išsamiai</u> atskleidžia vertinamo objekto specifiką ir siejasi tarpusavyje
5	Nustatytas ... vertinimo <i>tikslas</i> ir <i>dimensijos</i> , kurios atskleidžia vertinamo objekto specifiką ir siejasi tarpusavyje

4-2	Nenustatytas ... vertinimo tikslas ir dimensijos ARBA nustatytas vertinimo tikslas ir dimensijos neatskleidžia to objekto specifikos arba nesisieja tarpusavyje
1	Užfiksuotas nesąžiningas studento elgesys
0	Studentas nedalyvavo atsiskaityme

Studijavimo pasiekimų įverčio kriterijų pavyzdys Nr. 5 (suderinta su VDU Studijų reguliaminu, 2010)	
- Studijų dalykas – Švietimo kokybės vertinimo metodologija - SR – parengti švietimo organizacijos, mokymo (studijų) programos, dalyko arba mokytojo (dėstytojo) veiklos vertinimo planą, sudarytą iš visų būtinų dalių, pagrindines dalis tiksliai apibūdinant ir susiejant tarpusavyje	
Pažymiai	Studijavimo pasiekimų įverčio kriterijai
10	a) Vertinimo plane aprašytos visos būtinios dalys; b) tiksliai apibūdintas šių dalių turinys – <i>vertinimo dimensijų, kriterijų, užduočių, informacijos šaltinių, vertinimo metodų ir priemonių, terminų, atsakingų asmenų ir rezultatų</i> ; c) plano dalys – <i>vertinimo dimensijos, kriterijai, užduotys, informacijos šaltiniai, vertinimo metodai ir priemonės, terminai, atsakingi asmenys ir rezultatai</i> – dera tarpusavyje
9	a) Vertinimo plane aprašytos visos būtinios dalys; b) tiksliai apibūdintas šių dalių turinys – <i>vertinimo dimensijų, kriterijų, užduočių, informacijos šaltinių, vertinimo metodų, terminų, atsakingų asmenų ir rezultatų</i> ; c) plano dalys – <i>vertinimo dimensijos, kriterijai, užduotys, informacijos šaltiniai, vertinimo metodai, terminai, atsakingi asmenys ir rezultatai</i> – dera tarpusavyje
8	a) Vertinimo plane aprašytos visos būtinios dalys; b) tiksliai apibūdintas šių dalių turinys – <i>vertinimo dimensijų, kriterijų, užduočių, informacijos šaltinių, terminų, atsakingų asmenų ir rezultatų</i> ; c) plano dalys – <i>vertinimo dimensijos, kriterijai, užduotys, informacijos šaltiniai, terminai, atsakingi asmenys ir rezultatai</i> – dera tarpusavyje
7	a) Vertinimo plane aprašytos visos būtinios dalys; b) tiksliai apibūdintas šių dalių turinys – <i>vertinimo dimensijų, kriterijų, užduočių, terminų, atsakingų asmenų ir rezultatų</i> ; c) plano dalys – <i>vertinimo dimensijos, kriterijai, užduotys, terminai, atsakingi asmenys ir rezultatai</i> – dera tarpusavyje
6	a) Vertinimo plane aprašytos visos būtinios dalys; b) tiksliai apibūdintas šių dalių turinys – <i>vertinimo dimensijų, kriterijų, užduočių, terminų ir rezultatų</i> ; c) plano dalys – <i>vertinimo dimensijos, kriterijai, užduotys, terminai ir rezultatai</i> – dera tarpusavyje
5	a) Vertinimo plane aprašytos visos būtinios dalys; b) tiksliai apibūdintas šių dalių turinys – <i>vertinimo dimensijų, kriterijų, užduočių ir rezultatų</i> ; c) plano dalys – <i>vertinimo dimensijos, kriterijai, užduotys ir rezultatai</i> – dera tarpusavyje
4-2	Vertinimo plane neaprašytos visos būtinios dalys ARBA dalys aprašytos, tačiau netiksliai apibūdintas viena iš šių dalių – <i>vertinimo dimensijos, kriterijai, užduotys arba rezultatai</i> ARBA minėtos dalys nedera tarpusavyje
1	Užfiksuotas nesąžiningas studento elgesys
0	Studentas nedalyvavo atsiskaityme